

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Auteur

TER BESLISSING

Datum
28 juni 2023

Kenmerk
DGA-DAD / 33454715

nota

Toezeggingen debat Dierproeven en TPI

Kopie aan

Bijlage(n)
2

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Op 9 mei en 16 mei vond het commissiedebat en tweeminuten debat dierproeven en TPI plaats. Tijdens deze twee debatten heeft u een aantal toezeggingen gedaan waarover u de Kamer voor de zomer zou informeren. Met bijgevoegde brief komt u aan deze toezegging tegemoet en informeert u tegelijkertijd de Kamer over een recent door het NCad opgeleverde rapportage met een afwegingskader voor het prioriteren van dierproeven voor vervanging.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

1. In overleg met ZonMw te kijken of het mogelijk is binnen het nieuwe '*Meer Kennis Met Minder Dieren programma*' vraaggestuurd onderzoek te gaan doen met een directere koppeling tussen nu nog gangbare dierproeven en kansen om deze door innovaties te vervangen. Tijdens deze gesprekken ook de mogelijkheden van prioritering van onderzoek uit de NCad rapportage mee te nemen.
2. De aangehouden motie van lid Thijssen over onderzoek naar meer druk en noodzaak om dierproeven af te bouwen zoals nu verwoord te ontraden. In de brief wordt daarbij ingegaan op wat u al doet in lijn met de strekking van de motie.
3. Om te onderzoeken of het binnen de staatssteunkaders mogelijk is, voor een looptijd van 2 jaar, totaal 100.000 euro (via het 3Rs centrum Utrecht) bij te dragen aan ondersteuning van onderzoekers om over te stappen op alternatieven voor foetaal kalfserum.
4. De aanbevelingen uit het NCad rapport ter harte te nemen en o.a. met de CCD in gesprek te gaan over de verdere invulling hiervan.
5. Bijgevoegde Kamerbrief over deze vier onderwerpen ondertekenen en voor het reces aan de Kamer sturen.

6. De toezegging over de evaluatie transitie naar proefdiervrije innovatie van het NCad dit najaar in een Kamerbrief mee te nemen.

Kernpunten

1. Reactie op toezegging aan lid Haverkort uit debat: de kamer informeren over het gesprek met ZonMw over mogelijkheden om het verstrekken van subsidies aan concrete resultaten t.a.v. het verminderen van dierproeven te verbinden.
 - ZonMw heeft de ervaring dat het uitvragen van een inschatting ten aanzien van besparingen op dierproeven binnen een subsidieaanvraag, arbitrair is. Die inschattingen zijn namelijk niet objectiveerbaar of controleerbaar voor (inter)nationale beoordelaars.
 - Uit overleg met ZonMw blijkt dat ze mogelijkheden zien om binnen het nieuwe *Meer Kennis Met Minder Dieren* programma het vraaggestuurde onderzoek uit te breiden naar onderzoek met een directere koppeling tussen een nu nog gangbare dierproef en kansen om die door proefdiervrije innovaties te vervangen worden gemaakt.
 - Het advies is daarom om dit verder met ZonMw te verkennen en als dit mogelijk is volgend jaar al een plek te geven in een subsidieoproep. Daarnaast is het advies om de mogelijkheden om onderzoek te prioriteren, zoals beschreven in de NCad rapportage, ook in die verkenning mee te nemen.
 - De toezegging was om binnen 4 weken na het debat de Kamer te informeren. Er was echter iets meer tijd nodig voor het overleg met ZonMw en het opstellen van deze Kamerbrief.
2. Aangehouden motie van Lid Thijssen: Verzoekt de regering om te onderzoeken of er meer druk en meer noodzaak voor de sector gecreëerd kan worden en hoe dit Europees of nationaal kan worden voorgeschreven.
 - De concrete voorbeelden in de motie zijn eerder bekeken en zijn niet doeltreffend of uitvoerbaar gebleken. Nader onderzoeken van deze ideeën is daarom niet zinnig.
 - In de huidige vorm is het advies daarom deze motie te ontraden.
 - Wel is uw beleid in lijn met de strekking van de motie, namelijk ook inzetten op uitfaseren van dierproeven. Mogelijkheden daartoe zijn echter beperkt en in de brief geeft u aan waar u wel kansen ziet.
3. Reactie op vraag van lid Wassenberg over gebruik van foetaal kalfserum (FCS) in kweekmedia en of de minister kan kijken hoe verspreiding van alternatieven daarvoor beter kan.
 - Er is nog geen universele vervanging voor dit groeisupplement gevonden. Voor elke cellijn en celsysteem is er dus maatwerk nodig om de juiste samenstelling van het kweekmedium en supplementen te vinden.
 - Er zijn al veel initiatieven op het vlak van vervanging van FCS. Er is gekeken of er mogelijkheden zijn om aanvullend nog een bijdrage te leveren vanuit LNV.

- Het '3R centre Utrecht' ondersteunt onderzoekers reeds met de overstap naar vervangers voor FCS. Een beoogde bijdrage vanuit LNV aan dat initiatief is een doelmatige en doeltreffende manier om deze beweging te ondersteunen. Het advies is daarom om te onderzoeken of een totale bijdrage aan dit project van € 100.000 met een looptijd van 2 jaar mogelijk is. Deze bijdrage is in het bestaande budget van directie DAD in te passen. Wel moet eerst onderzocht worden of zo'n bijdrage binnen de staatssteunkaders mogelijk is.
4. Appreciatie op de NCad rapportage met een afwegingskader voor het prioriteren van dierproeven voor vervanging.
- Het advies is om als onderdeel van de invulling van de motie van lid Wassenberg en lid Graus (Kamerstuk 32336 nr. 128) met de CCD in gesprek te gaan over prioritering van dierproeven binnen de vergunningsverlening. Het NCad rapport biedt hiervoor handvatten.
 - U kan het advies om de rapportage met de ministers van OCW en VWS te delen in verband met de aanbevelingen daarin over prioritering van proefdiervrij onderzoek opvolgen. Dit zal ook ambtelijk met die ministeries besproken worden.
 - De aanbevelingen ten aanzien van het werkdocument over 'projectevaluatie en beoordeling achteraf' en ten aanzien van de evaluatie van de Europese richtlijn kan u overnemen. Daarbij is relevant dat de Europese Commissie zelf bepaalt wanneer de Europese richtlijn geëvalueerd wordt. Op dit moment is niet bekend of de Europese Commissie daar concrete plannen voor heeft.
 - De aanbeveling ten aanzien van herziening van de REACH verordening kan u overnemen omdat deze in lijn is met de door de Kamer aangenomen motie van lid de Groot (Kamerstuk 32336 nr. 147) hierover.
5. Vervolg
- U heeft toegezegd de Kamer deze zomer te informeren over de evaluatie van de transitie naar proefdiervrije innovatie door het NCad. Na overleg met het NCad, blijkt dat dit advies echter dit najaar wordt verwacht.
 - Dit najaar informeert u de Kamer over de uitvoering van overige moties en toezeggingen, daarin kan uw beleidsreactie op dat NCad advies dan meteen meegenomen worden.
 - U ontvangt naar begin 2024 een brief waarmee de Kamer over de algehele voortgang op het dossier dierproeven en TPI wordt geïnformeerd.